

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДСЕДАТЕЛ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
№ 950-06-152
дата 14.12.2009

ДО

Г-Н ЖОЗЕ-МАНУЕЛ БАРОЗО
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БАРОЗО,

На 10 декември 2009 г. на съвместно заседание на Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове и Комисията по правни въпроси беше разгледано предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решенията и автентичните актове в областта на наследяването и създаването на европейско удостоверение за наследство COM (2009) 154.

Народното събрание на Република България счита, че текстът не нарушава принципа на субсидиарност.

Приложено Ви изпращам копие на Доклад относно изслушване на представители от Министерството на правосъдието във връзка с горепосочения проект на Регламент, съдържащ коментари на някои разпоредби от проекта.

Ще се радваме да получим отговор от Европейската комисия по тези въпроси.

Приложение: съгласно текста

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И КОНТРОЛ
НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

953-00-2
14 12 9

ДО
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 41-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

11.13
Цец

ДОКЛАД

ОТНОСНО: *Изслушване на представители от Министерството на правосъдието във връзка с предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решенията и автентичните актове в областта на наследяването и създаването на европейско удостоверение за наследство и рамковата позиция към него*

На съвместно заседание на Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове и Комисията по правни въпроси, проведено на 10 декември 2009 г., бе разгледано предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решенията и автентичните актове в областта на наследяването и създаването на европейско удостоверение за наследство, придружено от рамкова позиция.

Рамковата позиция на Република България бе представена от **Борислав Петков** - директор на Дирекция „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“, и **Елена Дойчева** – началник отдел „Международно сътрудничество и правна помощ по граждански дела“ в Министерство на правосъдието.

I. Европейските граждани, които наследяват имущество в друга държава-членка, срещат изключителни административни и финансови затруднения, тъй като правилата, които се прилагат за тези наследявания са сложни и трудно предвидими. Законодателството в тази област значително се различава от една страна в друга и често е трудно да се определи кои национални правила следва да бъдат приложени.

Предложението за Регламент има за цел да улесни свободното движение на европейските граждани, установявайки общи правила относно съдебната компетентност, приложимия закон, признаването и изпълнението на съдебните

решения и автентичните актове в областта на наследяването с международен елемент, както и относно европейското удостоверение за наследство.

Европейската комисия предлага прилагането на единен критерий за определяне на компетентния орган и на приложимия закон за наследяване с международен елемент, като посочва обичайното местопребиваване. Съгласно чл.4 от предложението за Регламент, критерият за компетентността в областта на наследяването е обичайното местопребиваване на наследодателя към момента на неговата смърт. Въпреки това, компетентният правораздавателен орган може да препрати случая за разглеждане на орган в държавата на гражданството, ако той е по-подходящ да го разгледа (чл. 5). По отношение на приложимото право, общото правило е, че се прилага правото на държавата по обичайно местопребиваване на починалия към момента на неговата смърт (чл. 16). Член 17 от предложението предоставя ограничена свобода на избор, като гражданите ще могат да изберат да бъде приложен закона на тяхното гражданство за цялото наследствено имущество. В чл. 18 от предложението са предвидени разпоредби, уреждащи приложимото право към договорите за наследство и взаимните завещания, използвани в някои държави-членки.

Предвидено е принципът на взаимно признаване да се прилага по отношение на съдебните решения и автентичните актове в областта на наследяването (чл. 29 и сл.).

По силата на чл. 36 от предложението, създаването на европейско удостоверение за наследство ще позволи доказването на статута на наследник или на управител на наследство навсякъде на територията на Съюза без други формалности.

II. В позицията на Министерския съвет е посочено, че Република България подкрепя приемането на Регламент относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решенията и автентичните актове в областта на наследяването и създаването на европейско удостоверение за наследство, с което ще се осигури предварителна яснота за гражданите относно правилата за наследяване.

В позицията е отбелязано още, че многообразието, което съществува в правните системи и традиции на всяка държава-членка в областта на наследяването и завещанията и липсата на хармонизирани правила за компетентността и стълкновението на закони в областта на наследствените правоотношения с международен елемент следва да бъде преодоляно на ниво Европейския съюз. Република България се присъединява към въвеждането на Европейско удостоверение за наследство, което представлява средство за бързо и пълноценно упражняване на наследствените права.

Посочени са и няколко бележки по същество. По-конкретно, в позицията е отбелязано, че е необходимо да се дефинира критерият обичайно местопребиваване. Въпреки, че в българското законодателство е възприет разделният статут, т.е. различно приложимо право в зависимост дали вещите са движими или недвижими, България би подкрепила текста на предложението, в което се предлага подходът единен статут, като критерият е обичайното местопребиваване на починалия към момента на неговата смърт. Изразени са резерви по отношение на договорите за наследство и взаимно завещание. Република България би подкрепила и уреждането в регламента на формата на завещанията. Подкрепена е идеята за създаване на национални регистри на завещанията в държавите-членки на ЕС и взаимното свързване на тези регистри.

В рамките на процедурата по парламентарно наблюдение и контрол бяха консултирани Висшия съдебен съвет и Нотариалната камара. В своето становище от 30.11.2009 г., Нотариалната камара на Република България подкрепя като цяло предложението за регламент, считайки, че то има много положителни страни, но посочва, че са възможни известни подобрения в текста по отношение на европейското удостоверение за наследство.

III. Предложението за регламент не противоречи на принципа на субсидиарност. Европейската комисия посочва, че целите на предложението могат да бъдат постигнати само под формата на общи правила в областта на наследяванията с международен елемент, които следва да бъдат идентични с цел осигуряване на правна сигурност и предвидимост за гражданите. Следователно предприемането на едностранни действия от държавите-членки би било в противоречие с тази цел. Освен това, Европейската комисия посочва, че Хагската конвенция от 5 октомври 1961 г. относно стълкновението на закони в областта на формата на завещателните разпореждания е ратифицирана само от 16 държави-членки.

Следва да бъде отбелязано, че разглежданото предложение за регламент е достатъчно мотивирано от страна на Европейската комисия по отношение на спазването на принципа на субсидиарност.

Намесата на Съюза е легитимна, тъй като многообразието на националните разпоредби в тази област затруднява свободното движение на европейските граждани в рамките на ЕС. Поради транснационалния характер на въпросите, свързани с компетентността, приложимото право, както и признаването и изпълнението на решенията и на автентичните актове при наследявания с международен елемент, те следва да бъдат регламентирани на ниво Европейски съюз.

IV. След състоялата се дискусия Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове и Комисията по правни въпроси приеха следните заключения:

1. Проектът за регламент следва да бъде подкрепен, тъй като ще позволи на европейските граждани да планират по-добре въпросите, свързани с наследствата с международен елемент. Предложението ще допринесе за избягването на успоредни производства, за признаването на съответните документи и решения, както и за подобряването на достъпа до информацията относно завещанията в държавите-членки на ЕС.

2. Предложението за Регламент съответства на принципа на субсидиарност, тъй като многообразието на националните разпоредби в тази област затруднява свободното движение на европейските граждани в рамките на ЕС. Имайки предвид нарастващата мобилност на европейските граждани и транснационалния характер на въпросите, свързани с наследяванията с международен елемент, може да се направи заключение, че тези въпроси ще бъдат по-ефикасно регламентирани на ниво Европейски съюз.

3. Представената позиция, съгласно която Република България принципно подкрепя предложението за регламент, посочвайки, че е необходимо изясняването на определени понятия в текста, съответства на политиката, водена от страната ни в тази област и може да бъде одобрена.

4. С цел да се избегнат различни тълкувания е препоръчително в текста на регламента да се даде определение на критерия за обичайното местопребиваване. В рамките на преговорите в Съвета, Република България следва категорично да заяви, че когато приложимо е българското право, то няма да допусне договор за наследство или взаимно завещание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

ИСКРА ФИДОСОВА

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ФОНДОВЕ:**

СВЕТЛИН ТАНЧЕВ